

Баланың аты-жөні: Жолдығали Жанерке Бексұлтанқызы

Туған күні, айы, жылы: 22.07.2018.

Жанысы: қыз

Ұлты: казак

Тобы: «Күншуак» ересек тобы

Ата-анасы туралы мәлемет:

Әкесі: Қылышбаев Бексұлтан Жулдығалиевич

Жұмыс орны: ҚІБ-инспектор

Анасы: ҚылышбаеваДинараАсқаровна

Жұмыс орны: жұмыссыз

Ата-анасының байланыс телефоны: 8-705-414-4120

Акт обследования
Баскентского района
Область Самаркандская
Медицинско-педагогическая
консультация
Штат № 2100
14.05.1992

Республика Узбекистан
Город Анжон
Улица Т. Рыскулова
Телефон 5504-32
Регистрация 55-02-00

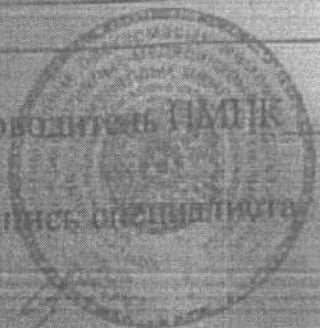
Заключение психолого-медико-педагогической консультации

Ф.И.О. Абдураманов Радик

И.П.И. 1802163003

в том, что был (а) консультирован (а)
дата обследования 04.05.2003 в Обл ПМПК
1. Заключение

2. Рекомендации по обучению и воспитанию психолого-педагогической
поддержке в формировании внимания и скорости
в одном ребенке осуществляем по индивидуальным
указаниям мамы.
3. Психолого-педагогическая коррекция в гос. саду
совместно с логопедом, дефектологом, психологом.

Заведующий/руководитель ПМПК

Должность и подпись специалиста

Абдураманов Радик
Дефектолог

Биарстанова Р.К.

Абдураманов Радик
Дефектолог

Ата-аналарға арналған сауалнама

Балаңыздың аты – жөні: Жолдығали Манерке Әкешетайқызы

1. Балаңыздың көңіл - күйі - қандай?

А) Көңілді Ә) Мазасыз Б) көңіл - күйі төмен

2. Балаңыз қалай ұйықтайды?

А) тез ұйықтайды Ә) жай Б) тыныш Г) тынымсыз

3. Балаңыз ұйықтату үшін не істейсіз? Әрекетіңіз

Тамаққа ермеке немесе мурча қосам

4. Балаңыздың ұйқысы қанша уақыт?

А) 2 сағат Ә) 1 сағаттан кем емес

5. Балаңыздың тәбеті қандай?

А) жақсы Ә) тамақты таңдап жейді Б) тамаққа тәбеті төмен

6. Балаңыздың қандайда бір теріс әрекеті бар ма?

А) емізік соралы, саусаған соралы т.б. _____

Б) ондай теріс әрекеті жоқ.

7. Балаңыз дәретханаға өз барады ма?

А) өздігінен отырады Ә) отырғысы келмей жылайды

8. Үйдегі жаңа заттарға немесе ойыншықтарға балаңыз назар аудара ма?

А) ия Ә) жоқ Б) кейде

9. Балаңыз қалай ойнайды?

А) өзі ойнайды Ә) жалғыз өзі ойнамайды.

10. Үлкендермен қарым - қатынасы?

А) тез түседі Ә) таңдап Б) қиын

11. Балалармен қарым - қатынасы?

А) тез түседі Ә) таңдап Б) қиын

12. Балаңыз сіздерден бөлектеніп көрді ме?

А) ия Ә) жоқ Б) бөлектенгенде жеңіл көтереді Г) қиын

13. Қандай маманнан кеңес алғыңыз келеді?

а) психолог б) логопед

Жауабыңызға рахмет

Баланың педагогикалық - жеке даму картосы

1. Баланың аты-жөні: Нолдизам Жаиерки Бексұлтанқызы
2. Туған күні, айы, жылы: 22.07.2018
3. Мекен жайы: Мобда ауыл, Саяфалын
4. Телефоны: 87054194120

Денсаулық жағдайы

Физиологиялық жетіспеушілік және патологиялық ауытқы бар ма? -

Диспансерлік есепте тұр ма? Есепте қандай аурумен? -

Көзінің көруі жақсы

Таным процестерінің дамуы

Зейіні ТӨМЕН

Қабылдау ТӨМЕН

Ойлау ТӨМЕН

Есте сақтау ТӨМЕН

Қиял ТӨМЕН

Сөздік қоры ТӨМЕН, Н.Р. диджекторда айта алмайды, түген

Отбасы туралы қысқаша мінездеме (бала тәрбиесімен көбіне кім айналысады)

Анасы Биляшбаева Динара Аскаревна

Баланың сүйікті ойыны сюжетті ойындар

Қарым-қатынасы

Қарым-қатынасы: ашық, тұйық

Адамдармен қатынаста қандай қасиет көрінеді?

а) ізгілікті, қайырымды, зейін қою, сыйлау, көмек беру

б) дөрекі, өзімшіл, тәртіпсіз, өтірікші

Өзіне қатынасты топтағы рөлі

Өзіне өзі бағалау деңгейіне өте жоғары, орташа, төмен

Топтағы балалармен ренжіседі ме?

Сирек, жие. Себебі? -

Топ тәрбиешілері: Гусманова М.М. Есенгериева Т.М.

Педагог-психолог: Жезулова-Саржанова Ж.М.

Логопед: Омарова В.Ж.

«Нұрлы болашақ» балабақшасының
«Күншуақ» ересек тобының тәрбиеленушісі
Жолдығали Жанеркеге

Педагогикалық - психологиялық мінездеме

Жанерке 2018 жылы 22 шілдеде дүниеге келген. Балабақшада Жанерке логопед пен психологтың психологиялық-педагогикалық қолдауын алады. ПМПК қорытындысы: ЗРР, психологическая проблематика.

Толық көп балалы отбасында тәрбиеленуде. Үш ағасы, кішкентай сінілісі бар. Сөйлеу тілі қазақша.

Есту, көру қабілеті жақсы. Жанерке сөйлемейді, тек ыммен, қолымен, бастың изеуімен жауап беруге тырысады.

Руденко Л.Г., Павлованың Н.Н. «Балабақшадағы жедел диагностикасы» арқылы психологиялық процесінің дамуы анықталды.

Қабылдауы: төмен деңгейде

Ойлау қабілеті: төмен деңгейде

Есте сақтау қабілеті: төмен деңгейде

Зейінділігі: төмен деңгейде

Сөйлеудің дамуы: төмен деңгейде

Сөйлеудің дыбыстық жағы: Л-Рдыбыстар қоюлуы жұмыс жасалып жатыр. Жанеркенің мінезі тұйық, жасқаншақ, сөйлемейді. Қолмен орындалатын кейбір тапсырмаларды орындайды, бірақ та ешқандай жағымды ия болмаса жағымсыз эмоциясын көрсете алмайды. Қөңіл-күйі өзгермейді бір қалыпта.

Психологиялық процесін бақылау кезінде жалпы қорытындысы төмен деңгейде. Психолог, логопедтің жұмысы жалғасуда.

Балабақша психологі: Уразгулова-Садуакасова Ж.М.
Балабақша логопеді: Омарова К.Ж.

**«Күншуақ» орта тобының тәрбиеленушісі
Жолдығали Жанеркеге
2021-2022 оқу жылына
арналған жеке оқу бағдарламасы**

Топ тәрбиешілері: М.М.Гусманова
Г.М.Есенділова

Тақырыбы: «Сөз мергені»

Мақсаты:

Мектепке дейінгі орта жастағы балалардың ана тілінің ережелері мен базалық нормаларын игеру және оны қолдана білу іскерліктерін дамыту.

Логикалық ойлауға үйрету, күн режиміне қажет іс — әрекетті есіне түсіру, сөздерді , сөздерден сөйлем құрап айтуға үйрету. Түрлі жаттығу жұмыстарын өздігінен орындауға жаттықтыру.

- байланыстырып сөйлеу мәдениетін жетілдіру,
- құрастыра сөйлеуге,
- сөздік қорың молайту
- фонематикалық есту қабілетін дамыту

Міндеттері:

- Сөйлеу,ойлау ,есте сақтау және шығармашылық қабілеттерін ойын арқылы жетілдіру.
 - Балалармен сөздік жұмысын жүргізу;
 - Қоршаған ортадағы түрлі құбылыстар жайындағы түсініктерін дамыту;
 - Белсенді тілдік қарым-қатынас жасауға үйрету;
 - Айналадағы заттардың қасиеті мен сапасын, түр-түсін, пішінін ажыратуға үйрету;
 - Мектеп жасына дейінгі балалардың сөздік қорын дамыту.

Арнайы түзету оқу қызметінің жоспары

№	Тақырыптар	Мақсаты	Сағат саны
1.	Отбасы. Саусақ жаттығуы «Күнге ұқсаймыз»	Отбасы мүшелері туралы түсініктерін кеңейту, оларды айта білуге үйрету. Сурет бойынша отбасы мүшелерін ажырата білуге, оларды құрметтеуге, сыйлауға тәрбиелеу. Өз отбасымен байланыстыра отырып, ондағы өз орнын білуді үйретіп, сөздік қорын дамыту.	3
2.	Күз кереметі. Д/о: «Жемістер»	Сурет бойынша күз бейнелерін көрсету, оларды атай білуге үйрету. Жемістердің аттарын атап, ажырата білу. Үстел үсті ойындары арқылы сөздік қорын толықтыру.	2
3.	Саусақ жаттығуы «Доп»	Баланың ой-өрісін, тілін дамыту. Ойын арқылы ұқыптылыққа, әдептілікке тәрбиелеу. Саусақ моторикасын дамыту.	2
4	«Қайсы қалай дауыстайды?» Д/о: «Бұл не?»	Баланың есту, есте сақтау қабілеттерін дамытуға арналған ойындар ұйымдастыру. Ойын барысында сөздік қорын толықтыру, танымдық процесстерін дамыту. Дауыстарын қатты және ақырын айтуға үйрету.	2
5.	Ойын: «Ойыншықтар қайда?»	Ойыншықтарды атап және олармен ойын ұйымдастыру. Ойыншықтарға қамқор болу ұқыпты пайдалануға тәрбиелеу. Арт терапия «Доп»	2
6.	Дид ойын: «Бақтағы егін жинау»	Жемістер мен көкөністерді атауға, ажыратуға үйрету.	2
7.	Ойыншықтар ойыны Саусақ жаттығуы Д/о: «Ойыншықтарды тап»	Ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту. Ойыншықтарды ұқыпты ұстауға баулу. Ойын арқылы баланың ұсақ қол моторикасын дамыту.	2
8.	«Ағаштар» «Не? Қайда?»	Ағаштар туралы видеоролик көрсету арқылы баланы қысқа сөздерді айту. (ағаш, тал, жел)	2
9.	Қыс қызығы. Саусақ жаттығуы «Аққала»	Қыс мезгілі туралы түсінігін кеңейту. Сурет бойынша қарапайым сөздер арқылы сөздік қорын толықтыру. Қыстың әсемдігін сезіне білуге тәрбиелеу.	2
10.	«Өзіңді таны» «Дүкен»	Адам бейнесінің суретін көрсету арқылы дене мүшелерін атай білуге үйрету.	3
11.	Саусақ жаттығуы «Үй»	Саусақ ойыны және жаттығулар арқылы дұрыс сурет салуға үйрету, зейін, есте сақтау қабілетін арттыру.	2
12.	Ойын алаңы «Ұшақ» «Шатасқан суретші»	Құм терапия арқылы ұшақтың бейнесін салу, дыбысын айта білуге үйрету. Көліктер туралы түсініктерін кеңейту.	2

13	Қысқы ойын. Саусақ жаттығуы «Мұз бұлақ»	Қысқы ойын бейнеролик қарау. Балалардың іс-қимылын қайталау. Қуануға, шапшаңдыққа баулу. Дәстүрден тыс сурет салу «Аққала»	2
14.	«Көктем келді» д/о: «Көрпені жамауға көмектес»	Коврограф Воскобович арқылы түстерді реттей білуге үйрету. Көзбен қабылдай білуге үйрету.	2
15.	Д/Ойын «Менің досым»	Баланы мейірімділікке, кішкентай жануарларды қамқор болуға үйрету. Ойын арқылы сөздік қорларын молайту.	2
16.	«Жайдары жаз» Тыныс алу жаттығуы	Далада бақылау. Баланың эмоциялық, сезім мүшелерін дамыту. Әсемдікті көре білуге тәрбиелеу.	2
17.	Ойын «Гүл тереміз» Құм терапия «Түймедақ»	Аналар мерекесі туралы түсініктерін қалыптастыру. Сөйлемдер құрастыру. Ана тақырыбына өлеңдер оқу. Сөздерді анық айтқызу	2
		<i>Оқу қызметінің ұзақтығы: 15-20 мин.</i>	Барлығы -36 сағат

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту стандарты
2. Мектепке дейінгі ересек жастағы балаларды тәрбиелеу мен оқытуға арналған
3. «Біз мектепке барамыз» бағдарламасы
4. Мектепке дейінгі жалпы білім беру бағдарламасы
5. Г.Д.Абдрахимова
«Саусак және тіл жаттығулары» «Арман-ПВ» баспасы, 2013 жыл
6. Тіл дамыту. Дидактикалық ойындар Алматы-кітап баспасы, 2008 жыл
7. Е.Өтетілеуова
«Балақай» өлеңдер жинағы Алматы-1986 жыл
8. Д.З.Жүсіпова, С.Ж.Андабекова, К.А. Сатыбалдиева, Қ.Т.Байгабылова
Көркем әдебиет Хрестоматия «Аруна» баспасы
9. Р.Б. Нұртазина, А.Д.Сейсенова, Б.Х. Исмағұлова, Г.Қ. Досмамбетова
Көркем сөз әлемі.
Алақай Хрестоматия «Аруна» баспасы
10. Д.З. Жүсіпова, Ф. Қ. Исхакова, Т.Ж.Омарғалиева, Б.Ж.Ноғайбекова
Тіл дамытудың ғажайып әлемі «Аруна» баспасы

Бекітемін _____
МККБ «Нұрлы болашақ»
балабақшасының директоры:
Ж.С. Ертлеуова
«13» қыркүйек 2021 ж.

«Әдемі сөйлеуге үйренеміз»

Сөйлеу тілі жалпы дамымаған

**I-деңгейдегі балаларға арналған логопед маманының
түзету-дамыту бағдарламасы**

Логопед: Омарова К.Ж.

2021-2022 оқу жылы

Түсінік хат

Қазіргі уақытта сөйлеу қабілеті нашар балалар саны артып келеді, олардың көпшілігі жалпы сөйлеу қабілеті дамымаған мектеп жасына дейінгі балалар 1-деңгейдегі. Бұл балалардың сөйлеуді меңгеру міндеті өте маңызды, оны шешу үшін кешенді әсер етудің – медициналық, логопедиялық, психологиялық – педагогикалық бағдарламалар қажет.

Логопедиялық түзету-педагогикалық іс-шара, балалардың тіліндегі кемістікті түзетуге, тіл кемістіктерінің алдын алуға, мектепке дайындыққа, жоғары білімге, дисграфияның алдын алуға, баланың жан-жақты дамуына, тұлға ретінде қалыптасуына бағытталған. Алдыға қойылған мақсатқа қол жеткізу барысында арнайы, жеке сабақтарда жүргізіледі (фронтальды сабақ). Сонымен қатар бірыңғай тілді қалыптастыру кезінде жүзеге асырады (балалардың тілін қалыптастыру бірінші күнде бақыланады). Түзете-оқыту жұмыстарының жұмыс жоспарымен мазмұны бағдарламаға сүйене отырып жоспарланады. Әдістемелік құжаттар балалардың жас ерекшеліктеріне, тобына, сөйлеу тіліндегі кемістіктерді ескере отырып құрастырады. Кезкелген деректі адамның ынтасын оятып, санасына жеткізе білу-нағыз шеберлік. К.Д. Ушинский «адамның ынтасы-оның санасының есігі», - деген екен. Педагог өз сөзінің басында сол есікті сәл ашып, қалған уақытта жабылып қалмауы үшін баланың жас және жеке ерекшеліктерін ескеріп, әр түрлі құралдар мен әдістерді қолданады. Қандай жолды тандаса да, ол шеберлігі арқылы сол жолдың тиімділігін, әсерлілігін арттыра түседі. Балаға берілген үлгі-өнеге оның санасына сініп, ой ұшқырлығын, тіл көркемдігі арқылы ортаға шығады. Олай болса, жас ұрпаққа өнеге боларлық ұстаздың да тіл біліміне, сөйлеу мәдениетіне, үйрету біліктілігіне қойылыр да жоғары болмақ.

Бағдарламаның мақсаттары:

1. Толыққанды тілдік жүйені қалыптастыру (түсінуді дамыту сөйлеу және тілдің лексикалық-грамматикалық құралдары, айтылу жағы сөйлеуді, тәуелсіз кеңейтілген фразалық сөйлеуді, сөйлеуді белсендіру жалпы сөйлеу қабілеті дамымаған балаларда).

2. Даму үшін жағдайларды қамтамасыз етуге жүйелі тәсілді қамтамасыз ету сөйлеу қабілеті бұзылған балалар.

Бағдарламаның міндеттері:

1. Жалпы сөйлеу тілі дамымаған балалардың ерекше білім беру қажеттіліктерін анықтау сөйлеу.

2. Жеке жоспарларды әзірлеу және іске асыру мектепке дейінгі білім беру мекемесінде және отбасында жалпы сөйлеу тілі дамымаған бар балалармен логопедиялық жұмыс. Жүйелі қажетті профилактикалық және түзету-сөйлеу жұмыстарын жүргізу жалпы сөйлеу тілі дамымаған бар балалар өздерінің жеке және топтық жоспарларына сәйкес.

3. Негізгі жалпы сөйлеу тілі дамымаған бар балалардың дамуына ықпал ететін жағдайлар жасау мектепке дейінгі білім берудің жалпы білім беру бағдарламасы.

4. Ата-аналарға консультациялық және әдістемелік көмек көрсету сөйлеу қабілеті бұзылған балалардың (заңды өкілдеріне) медициналық, әлеуметтік, педагогикалық және басқа да мәселелер.

Апта күндері	Мақсаты	Мазмұны
Қыркүйек		
3 апта "Отбасы"	Сөйлеуді тыңдау, жауап беретін дыбыстық және моторлық реакциялар беру қабілетін қалыптастыру. Пассивті сөздік қорын нақтылау және кеңейту, отбасы мүшелерін көрсету қабілетін қалыптастыру – "Ана, әке, әже т. б. қайда екенін көрсетіңіз" жаттығуы (отбасылық фотосуреттер мен сюжеттік суреттер бойынша).	"Тыңда және қайтала" жаттығуы.
4-ші апта, "Ойыншықтар".	Сөйлеуді тыңдау, жауап беретін дыбыстық және моторлық реакциялар беру қабілетін қалыптастыру. Заттар мен кескіндерді олардың ауызша белгілеуімен байланыстыра білуге үйрету.	"Көрсету" жаттығуы
Қазан		
1-ші апта, "Ойыншықтар".	Тақырып бойынша пассивті пәндік сөздікті нақтылау және кеңейту. Кім? қайда? кімде бар?- сұрақтарға жауап беру.	Дидактикалық ойын "Жасыру".
, 2-ші апта, "Дене және бет бөліктері".	Заттар мен кескіндерді олардың ауызша белгілеуімен байланыстыра білуге үйрету. Ересек адамның өтінішіне сәйкес дене мүшелерін көрсетуге үйрету -	"Өзіңде және қуыршақта көрсет"
3-ші апта, "Гигиеналық заттар".	Біртұтас сөз тіркестерін түсінуге үйрету-жаттығу " не істейді?" Тақырыпты және оның белгісін ауызша белгілеумен байланыстыруға үйрету..	"Сабын көпіршіктері" тыныс алу жаттығуы.
4-ші апта, "Жемістер".	Логопедтің нұсқауы бойынша жемістерді тануға және дұрыс көрсетуге үйрету. Суреттерді олардың ауызша белгілеуімен байланыстыра білуге үйрету.	"Жемісті танып, көрсет" жаттығуы.
Қараша		
1-ші апта, " Бақша-көкөніс бағы".	Жалпылама мағынадағы сөздерді түсінуге үйрету. "Көкөністер" және "жемістер" тақырыптары бойынша пассивті пәндік сөздікті нақтылау және кеңейту - "суретті көрсет" жаттығуы. Балаларды қарапайым әрекеттерді орындауға үйрету: алма көрсетіңіз, алма алыңыз, алма қойыңыз, алма жеп қойыңыз.	" Атаған жемістерді көрсет" д/ ойын
2-ші апта, "Киім".	Сөйлеуді тыңдау, оның мазмұнын түсіну қабілетін қалыптастыру. Тақырып бойынша пәндік сөздікті нақтылау және кеңейту, балаларды функционалдық мақсаты бойынша пәндерді тануға үйрету	"Екінші аяқ киімді тап" жаттығуы.
3-ші апта, "Киім".	Тақырып бойынша пәндік сөздікті бекіту, заттарды олардың ауызша белгілеуімен байланыстыруды үйретуді жалғастыру.	"Гүрілдейді" жаттығуы.
4-ші апта, "Аяқ киім".	Сөйлеуді тыңдау және оның мазмұнын түсіну қабілетін қалыптастыру. Аяқ киімнің бөлшектерін білдіретін зат есімдер арқылы пассивті сөздікті кеңейту.	"Үлкен аяқтар жолда" жаттығуы.

1-ші апта "Анамның мерекесі. Отбасы"	жалғастырыңыз. Ауызша сипаттама бойынша заттарды тануға үйрету.	
2-ші апта "Үй жануарлары"	Әдеби шығарманы тыңдау және оның мазмұнын түсіну қабілетіне тәрбиелеу - "Шалқан" халық ертегісі.	Ойын "Кім қайда?"
3-ші апта "Жабайы құстар"	Тақырып бойынша сөздікті нақтылау және байыту, жалпылама ұғымды қалыптастыру. Қарапайым әрекеттерді орындау қабілетін бекіту: көгершінді көрсет, маған қарға бер. Дыбысқа еліктеуге айтуын үйренуді жалғастыру, дұрыс диафрагмалық тыныс алуды дамыту.	"Құстар" лотосы.
4-ші апта "Жабайы құстар"	Сөйлеу есту қабілетін дамыту – сөздерді дұрыс қабылдау және саралау қабілеті Конструкцияларды предлогтармен түсінуге үйрету қосулы, жылы, астында, жанында-жаттығу "кім қайда?"	"Торғай" жаттығуы (отыру, бару, жүгіру, ұйықтау және т.б.). D/ойын "Суретті табыңыз".
Сәуір		
1-ші апта "Жабайы жануарлар"	Біреудің сөзін түсіну қабілетін дамытуды жалғастыру - "Бауырсақ" ертегісі. Көрнекі тірегі бар оқылған ертегі бойынша сұрақтарды түсінуге үйрету. Логопедтің нұсқауларына сәйкес жабайы жануарларды тануға және дұрыс көрсетуге үйрету - "Лото" ойыны.	Дұрыс диафрагмалық тыныс алуды дамыту.
2-ші апта "Жабайы жануарлар"	"Жабайы жануарлар" тақырыбы бойынша пассивті пәндік сөздікті нақтылау және кеңейту. Ауызша сипаттама бойынша заттарды болжауға үйрету.	"Аңшы" ойыны
"Көлік" 3-ші аптасы	Логопедтің нұсқауларына сәйкес көлікті (көлік, пойыз, кеме, ұшақ) тануды және дұрыс көрсетуді үйреніңіз –. Қарапайым әрекеттерді орындау қабілетін бекіту: көлікті көрсетіңіз (ұшақ, пароход, пойыз), көлікті алыңыз, көлікті айналдырыңыз.	"Лото" ойыны
"Көлік" 4-ші аптасы	Тақырып бойынша сөздікті нақтылау және байыту, "көлік" жалпылама ұғымын қалыптастыруды жалғастыру. Тақырып бойынша экспрессивті сөздікті кеңейту (машинаның бөліктері).	Пішіндерден машина жасау.
Мамыр		
"Жеңіс күні" 1-ші аптасы	Біреудің сөйлеуін түсіну көлемін кеңейту. Зейін мен төзімділікке тәрбиелеу. Пассивті етістік сөздігін нақтылау және кеңейту – жаттығу "адам не істейді?" Өткен шақ етістіктерінің категорияларын түсінуге үйрету.	Ата мен Әжелерге сыйлық жасау.
Мамыр 2-ші апта "Гүлдер"	Зат есімдермен тақырып бойынша сөздікті нақтылау және байыту – гүл атаулары: одуванчика, түймедақ, көкнәр, сары май, ботқа; зат есімдер – өсімдік бөліктерінің атаулары: сабақ, жапырақтар, гүл; "Гүлдер" жалпылама ұғымын қалыптастыру.	"Одуванчик" тыныс алу жаттығуы.

Желтоқсан

1-ші апта, "Аяқ киім".	Заттарды олардың ауызша белгілеуімен – дидактикалық ойын "жұптасқан суреттермен" байланыстыра білуге үйрету. Жалпылама мағынадағы сөздерді түсінуді бекіту: киім, аяқ киім. Тақырыптар бойынша пәндік пассивті сөздікті нақтылау және кеңейту.	"Үлпақарлар" тыныс алу жаттығуы. "Суретті көрсет" жаттығуы
2-ші апта, "Жиһаз".	Сөйлеуді тыңдау және оның мазмұнын түсіну қабілетін қалыптастыру - "Үйшік" ертегісі. Екі сатылы нұсқауларды орындауға үйрету-тапсырмалар ойыны. "Жиһаз" жалпылама ұғымын қалыптастыру.	"Жиһаздар" дидактикалық жаттығуы.
3-ші апта, "Жиһаз".	Тақырып бойынша пәндік сөздікті нақтылау және кеңейту, объектілерді олардың мақсаты бойынша тануға үйрету –	«Күпия» дидактикалық ойын "
4-ші апта, "Жаңа жыл. Шырша".	Біреудің сөйлеуін түсінуді кеңейту үшін жұмыс жасаңыз. Сюжеттік суретке қойылған сұрақтарды түсінуге үйрету. Суреттегі заттарды олардың ауызша сипаттамасы бойынша тануға үйрету.	"Қар жауады" тыныс алу жаттығуы.

Қаңтар

2-апта «Қысқы қызықтар»	Балалардың әртүрлі тақырыптар бойынша сөздік қорын нақтылау және кеңейту, ойыншықтар мен заттарды сипаттау арқылы тануға үйрету – «Көңілді жұмбақтар» жаттығуы. Пассивті сөздік лексиканы нақтылаңыз және кеңейтіңіз	«Қар жауады» тыныс алу жаттығуы. «Бұйрықты орындау» жаттығуы. «Кім не істейді?» жаттығуы.
3-апта, «Тағамдар».	Тақырып бойынша зат есімдер арқылы сөздік қорын молайту, сын есімдер: үлкен, көк, етістіктер: Мен жеймін, ішемін, кесемін. Тағам (тамақ) туралы жалпы түсінік қалыптастыру. Сюжетті суреттер бойынша қойылған сұрақтарды түсінуге үйрету.	Бұйрық беруді үйреніңіз: міне, барыңыз, беріңіз. Сөйлем құрастыру
4-ші апта, «Ыдыстар»	Тақырып бойынша пәндік сөздікті кеңейту. "Ыдыс-аяқ" деген жалпылама ұғымды қалыптастыру. Етістік сөздігін қалыптастыру: мен жеймін, ішемін, жуамын, кесемін, пісіремін, қуырамын, аламын, аламын, қоямын, қоямын, қоямын.	Дидактикалық ойын "Кімде?", "Ыдыс-аяқ" лотосы

Ақпан

1-ші апта "Ыдыс-аяқ"	Екі сатылы нұсқауларды орындауға үйрету. Сөздікті сандармен кеңейту: бір, екі. Зат есімдерді ажырата білуге үйрету. және көп.	Д/ойын "Көмекшілер".
Ақпан, 2-ші апта "Үй құстары"	Біреудің сөйлеуін түсіну қабілетін дамытуды жалғастыру, көрнекі тірегі бар оқылған ертегі бойынша сұрақтарды түсінуге үйрету. Тақырып бойынша тақырыптық сөздікті кеңейту, іс-әрекеттерді орындау қабілетін бекіту: әтешті көрсет, маған Әтеш бер, тауықты көрсет, үйрек бер және т. б.	"Үй құстары" лотосы. "Құстар сөйлеседі" жаттығуы.
Ақпан, 4-ші апта "Үй жануарлары"	Пассивті сөздікті дамытуды жалғастырыңыз, оны зат есімдермен, сын есімдермен, етістіктермен байытыңыз. Заттарды ауызша сипаттау арқылы тануға үйрету. Сөйлеудің грамматикалық құрылымын қалыптастыру, номинативті жағдайда әйел зат есімдерінің жекеше және көпше түрін ажыратуға үйрету.	"Қонақтар" жаттығуы "Үй жануарлары" лотосы

Наурыз

	Сөздікті зат есімдер мен сын есімдермен толықтыруды	"Анаға сыйлық" жаттығуы.
--	---	--------------------------

Пайдаланған әдебиеттер:

1. Логопедия. Л. С. Волкованың ред.-М., 2007.
2. Основы теории и практики логопедии. Р.Е.Левинаның ред. –М.,1968.
3. Қ. Қ. Өмірбекова, Қ. Серкебаев. Логопедия. - Алматы, 1996.
4. Григоренко Н. В., Синяева М. Л. Логопедические и медицинские аспекты органической дислалии и способы ее коррекции. Дефектология, 2000, №4.
5. Логопедиялық түзетудің жолдары Астана 2009ж.
6. Қазақстан республикасының Білім және ғылым министрлігінің «Арнайы білім беру мекемелерінің іс-әрекетін белгілейтін, нормативті құқықтық актілерді бекіту туралы» 3.09.2004ж. №712 бұйрығына қосымша.
7. Қазақстан Республикасында балаларға білім беру мекемелерінің әр түрлерінде логопедиялық жұмыстың ұйымдастырылуы және мазмұны. Ибатова Г.Б., Оразаева Г.С. Алматы, 2010.
8. Өмірбекова Қ., Серкебаев Қ.- [Логопедия] – Алматы, 1996..
9. Қ. Қ. Өмірбекова- [Дыбыс айту кемшіліктері және түзету жолдары] – Алматы, 2005.
10. А.Т.Искакова, З.А.Мовкебаева, Г.Закаева, А.Т.Айтпаева, А.А. Байтурсынова- [[Инклюзивті білім беру негіздері] – Алматы, 2016.
11. Қ.Қ. Өмірбекова, Г.С.оразева, Г.Н.Төлебиева, Г.Б.Ибатаева - [Логопедия] –Алматы, 2011

«Бекітемін»
«Нұрлы балашақ» балабақшасының
директоры Ертлеуова Ж.С.
«18 селіс» 2021 жыл

**«Қызықты ойындар әлемі»
3 жастағы ерекше білім қажет ететін
балаларға арналған арнайы түзету-дамыту
бағдарламасы**

Балабақша психологі: Уразгулова-Садуақасова Ж.М.

Түсінік хат

Мектепке дейінгі ұйымдар балаларға белгілі бір көлемдегі білім, білік, дағдыларды меңгертумен қатар табиғат, қоршаған орта туралы түсініктерін кеңейте отырып, олардың өз бетінше жұмыс істеу белсенділігін оятып, шығармашылық қабілетінің дамуына түрткі болып, адамгершілік қасиеттерінің қалыптасуына оң әсерін тигізеді. Мектепке дейінгі шақ – баланың сезімдік деңгейінің дамуына, қабылдау мен ойлау, қиял, зейін мен естің бастамаларының қалыптасу кезеңі болып саналады

Мектепке дейінгі жастағы даму, тиімді болмайды, егер оның өмірге деген қуанышты көңіл күйі болмаса. Баланың қуанышын бекіте түсетін негіз, ол зейін мен мейірімділік болып табылады. Бұл кездегі баланың жетекші іс-қимылы ойын болып табылады. Бала басқа іс-әрекетке қарағанда ойында ашылады. Ойын іс-әрекетінің көмегімен бала өзін қызықтыратын әлем, үлкендердің өміріне қол жеткізетіндей. Жоғарыда айтылғандарды ескере отырып берілген балалардың танымдық процесін дамыту бағдарламасы өз мақсаттары мен міндеттерін ойын арқылы таратады. Бағдарлама педагог психолог мамандарына 3-жастағы ерекше білім қажет ететін балалармен түзету жұмысын өткізуге арналған. Ұсынылып отырған тапсырмалар баланың қабілетін айқындап, жас ерекшелігіне қарай жұмыс түрлерімен шұғылдануға мүмкіндік береді.

Мақсаты:

- кішкентайларда позитивті көңіл-күй құру;
- «балалар- үлкендер» қатынасын бекіту;
- қайырымдылық, мейірімділік, қайғыру және басқанда жағымды қасиеттерін тәрбиелеу.

Міндеті:

- балаларда адамдардың эмоционалдық жағдайлары туралы түсінік қалыптастыру және оларды ажыратып, түсінуге үйрету;
- сөздік қорларын түрлі эмоциялық жағдайын анықтайтын сөздермен толықтыру;
- қаным қимылдарды жасауға үйрету, жай эмоциялық жағдайды мимика, ишара арқылы бере білуін дамыту;
- балаларда психикалық ес, зейін, ой, қабылдау процесстерінің дамуына серпіткі тигізу;
- балаларда жағымды моральдық қасиеттерді қалыптастыру.

Күтілетін нәтиже:

- Психолог пен балалардың арасындағы позитивті эмоциялық қатынасты орнату мен жақсарту, танысу;
- Балаларда психикалық процестердің дамуына серпіліс беру;
- Балаларға адамдардың әр-түрлі эмоциялық жағдайын ажыратуды үйренуге, басқалардың сезімін бөлісуге көмектеседі

Арнайы түзету-дамыту жұмысының жосмары

№	Тақырыбы	Мақсаты Қыркүйек	Мазмұны
1-2	Диагностика		
3.	«Танысу шеңбері»	Баламен достық қарым-қатынас орнату, ойынға және ересектермен қарым-қатынасқа жағымды эмоционалды көзқарасты қалыптастыру. Таныс заттарды есте сақтауға үйрету.	Ойын жаттығу «Танысу шеңбері» Д/ойын «Шапалақ» Д/ойын «Көңіл-күй айнасы» Д/ойын «Сыйлық»
4.	«Достарым»	Жануарлар туралы білімдерін пысықтау. Ойын арқылы балалардың тілін, ой-өрісін дамыту. Жануарларға қамқорлықпен қарай білуге тәрбиелеу. Мимика, көңіл күй қимылдарын жақсарту, есте сақтауды, ойлауды дамыту.	Д/ойын «Кім қайда тұрады?» ойыны «Баласын тауып бер» ойыны «Дауысынан таны» ойыны
Қазан			
5.	«Менің отбасым»	Отбасы туралы түсініктерін кеңейту. Отбасы мүшелерін атап, ажырата білуге үйрету. Ойын арқылы есте сақтау қабілетін, қарым қатынас дағдыларын дамыту. Отбасына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	«Отбасы» тақырыбында әңгімелесу. Д/ойын «Менің отбасым» Д/ойын «Кімге не бересін?»
6.	«Күз»	Күз мезгілі туралы білім беру. Ойын арқылы ойлау, зейін, үйлесімді сөйлей білу қабілетін дамыту. Саусак моторикасын дамыту.	«Күз белгілірі» ойыны жаттығу Д/ойын «Күзгі саяхат» Д/ойын «Қара да, көрсет»
7.	«Жемістерді бағы»	Жемістер турала ақпарат бере отырып, есте сақтау қабілетін дамыту. Есте сақтау қабілетін арттыру, ойшыл болуға тәрбиелеу.	Тіл ұстарту жаттығуы «Қандай жеміс?» жаттығуы «Жемістер шырыны» ойыны
8.	«Бау-бақша»	Көкөністерді ажырата білуге, есте сақтау, қабылдау, сөйлеуді дамыту. Ұсақ моториканы, қимылдардың мәнерлілігін және эмоционалды жауаптылықты дамыту.	«Жасырынбақ» күмтерапия Мультхикая «Көкөністер әні» «Себетке жина» ойыны «Құрастырып көр» ойыны
Қараша			
9.	«Үлкен-кіші»	Түстер туралы білімдерін бекіту. Заттарды көлеміне қарай ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын кеңейту, есті дамытуды жалғастыру.	«Кірпіге сыйлық» үлестірмелі құралмен жұмыс «Достық шеңбері» ойыны Д/ойын «Менің үйім»
10.	«Түсіне қарай таңда»	Түстер туралы ұғымдарын кеңейту, ойынға қызығушылығын арттыру. Балалардың эмоционалдық саласын дамыту.	«Қыстырғыш» ойыны жаттығу Д/ойын «Мұнар» Д/ойын «Бейне құрастыр»
11.	«Әуе шарлары»	Берілген үлгіге қарап түстерді сәйкестендіріп таңдау жолдарымен	Ойын жаттығу «Кім шапшан?»

		таныстыру. Балалардың зейінділіктерін дамыта отырып, ойын жеткізе білуге үйрету.	Д/ойын «Жолын тауып белгіле» Д/ойын «Сикырлы саусақтар» құмтерапия Д/ойын «Топтастыр»
12.	«Күздің сыйлығы»	Көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Есте сақтау қабілетін, зейінін дамыту. Ұсақ моториканы жаттықтыру. Мейірімді болуға тәрбиелеу.	«Боя-бояма» суретпен жұмыс «Сикырлы дорба» ойыны «Көңілді жемістер» би жаттығуы
Желтоқсан			
13.	«Пішіндер қорабы»	Пішіндерді атауға, ажырата білу дағдыларын қалыптастыру. Зейінді шоғырландыруды, ұсақ моториканы дамыту.	«Шебер саусақ» құмтерапия «Пішінмен сайкестір» ойыны «Пішініне қарай жинақта» Дьеньш текшелері
14.	«Қуыршақ қонаққа келді»	Ойыншықтар туралы білімдерін пысықтау. Ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамытуды жалғастыру. Ойыншықтарға ұқыптылықпен қарауға, достарымен бірлесіп ойнауға тәрбиелеу.	«Дос болайық екеуміз» жаттығуы «Не жасырынды?» ойыны «Досыма сыйлық» құрастыру ойыны
15.	«Қыс»	Қыс мезгілі, ауа-райы құбылыстары туралы түсінік бере отырып сөздік қорын молайту. Себеп-салдар байланыстарын орнатуды, сюжеттің реттілігін түсінуді. Есте сақтау, зейін, мимиканы дамыту, ұсақ бұлшықеттерді жаттықтыру.	«Ұллақар» ойыны «Өлеңді қайтала» ойыны «Шатасқан суретші» ойыны «Ақұала» дымкыл құммен жұмыс
16.	«Шыршаны безендіреміз»	Түстеріне қарай топтастыруға үйрету. Тіл байлығын арттыру, мимиканы, кимыл қозғалысты дамыту, ұсақ моториканы дамыту. Битерапия арқылы мерекелік көңіл күй орнату.	«Мерекелік шырша» ойыны «Қыс қызығы» суретпен жұмыс «Боран соқты он жақтан» битерапия
Қантар			
17.	«Серуен»	Киім-кешек туралы білімдерін толықтыру. Қабылдаудың тұтастығын, зейіннің шоғырлануын дамыту. Салыстыру қабілетін қалыптастыру. Ұсақ бұлшықеттер, зейінділіктерін дамыту.	«Кім не киеді?» ойыны «Түстері бойынша топтастыр» ойыны «Тиісті киімді боя» бейнелеу тапсырмасы «Не артық?»
18.	«Алақай, қонақ келді!»	Азық-түлектерді суретпен сайкестіре отырып көрсету. Сөздік қорын толықтыру. Ақсаға зиян тағамдар туралы мағлұмат беру. Зейінділігін, ойлау қабілетін дамыту. Қонақжайлыққа, мейірімділікке тәрбиелеу.	«Дастархан әзірлейміз» ойыны «Ыссы шай» тыныс алу жаттығуы «Жақсы-жаман» ойыны
19.	«Ыдыстар»	Ыдыстар топтамасымен таныстыра отырып сөздік қорын толықтыру. Есте сақтау қабілетін дамыту. Дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру, ойлауды, қиялды дамыту.	«Көленкесін тап» ойыны «Ыдыстарды жинақта» баумен жұмыс «Орнын тап» ойыны
20.	«Біздің денеміз»	Дене мүшелерін айта білуге үйрету. Зейін,	«Орнына орналастыр»

		қабылдау, сөйлеуді дамыту. Қозғалыс белсенділігін бақылай білуге жаттықтыру.	ойыны «Бейнені аяқта» ойыны «Құлақ-мұрын» жаттығуы «Қайтала» би жаттығуы
		Ақпан	
21.	«Ормандағы достарым»	Орманға саяхат арқылы аңдар туралы мағлұмат беру. Қиялын, есте сақтау қабілетін қалыптастыру. Саусак ойыны арқылы сөйлеу әрекетін белсендіру. Әлеуметтік және қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру	«Ормандағы аңдар» суретке сипаттама беру «Жасырынған аңдарды ата» Саусак жаттығуы «Көңілді аңдар»
22.	«Аулада»	Үй жануарларын ажырата білуге үйрету. Ойын арқылы білімдерін толықтыру. Жалпы қабылдау, есте сақтау қабілетін дамыту. Қамқорлық, мейірімділік сезімдерін қалыптастыру.	«Баласын тауып бер» ойыны «Дауысынан таны» ойыны «Жануардың көңіл-күйі» битерапия
23.	«Құстар тіршілігі»	Үй құстары турала ақпарат бере отырып, есте сақтау қабілетін дамыту. Ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту	Тіл ұстарту жаттығуы «Ға-Ға- Ға- үшты қарға» «Балапаның анасына жеткіз» ойыны
24.	«Дала құстары»	Дала құстардың тіршілігімен таныстыру. Олардың ерекшеліктерін сипаттап, оларға деген аяушылық, қамқорлық сезімдерін ояту. Сөздік қорын толықтыру.	Суретпен жұмыс «Ұлпілдек мамық» тыныс алу жаттығуы «Құстар бейнесі» ойын жаттығуы
		Наурыз	
25.	«Аналар мерекесі»	Ана мен бала арасындағы сүйіспеншілік сезімдерін арттыра отырып қуанышты көңіл-күй сыйлау, байланыстыра сөйлеу қабілетін жетілдіру. Үлкендерді сыйлай білуге тәрбиелеу.	Сурет бойынша әңгімелесу Д/ойын «Гүл шоғы» Ана туралы өлен жолдарын жаттау (2 жол) «Қорапшаға орналастыр» ойыны
26.	«Анама сый»	Мереке туралы білімдерін толықтыра отырып, аналарға ашық хат жасау. Сөздік қорын жетілдіру. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту.	Аналар мерекесі туралы сұрақ-жауап Ашық хат әзірлеу
27.	«Көктем»	Көктем мезгілі, ауа-райы құбылыстары туралы түсінік бере отырып сөздік қорын молайту. Көлемді қабылдауды, бейнелі және есту жадын, зейінді бөлуді	Д/ойын «Көктем» «Артығын тауып белгіле» ойыны «Ағаштар бүршік жарды» арттерапия
28.	«Наурыз» мерекесі	Еліміздің ұлттық мерекесі туралы сурет арқылы әңгімелеп беру. Елімізге мақтаныш сезімін ояту. Ұлттық ойындарды естеріне түсіру. Ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту.	Д/ойын «Наурыз көже» «Арқан тартыс» ойыны «Асық ату» ойыны Күй тындау (даналық әліппесі)
		Сәуір	
29.	«Тапқыр»	Кеңістікті бағдарлай білуге үйрету. Он, сол, үстінде, астында, қасында, артында ұғымдарын бекіту. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту, достыққа тәрбиелеу.	Д/ойын «Ойыншықты орналастыр» «Капитан» ойыны «Не қайда орналасты?»

			ойыны
30.	«Аз-көп»	Заттарды санына қарай салыстыруға үйрету. Көп, аз ұғымдарын пысықтау. Ойлау қабілетін дамыту. Теңестіру жолдарына бағыттау. Зейіндерін тұрақтау. Ұқыптылыққа, аңғарымпаздыққа тәрбиелеу.	«Салыстыр да орналастыр» жаттығуы «Кім шапшан?» ойыны «Суретке қарап қойып шық » жаттығуы «Қанша-сонша» кұмтерапия
31.	«Өсімдіктер»	Өсімдек туралы мағлұмат беру. (шөп,ағаш, гүл, жапырақ) Оларды суретте көрсетіп ажырата білуге үйрету. Көрнекі-бейнелі ойлауды, зейінді, үйлесімді сөйлеуді дамыту.	«Ұшты-ұшты» жаттығуы «Тез құрастыр» ойыны «Аралар келді» жаттығуы «Әдемі гүл» кұмтерапия
32.	«Көліктер»	Көліктер түрлерімен таныстыра отырып, сөйлеу, ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамытуды жалғастыру. Ұсақ моториканы жаттықтыру.	Д/ойын «Құрастыр да ата» Д/Ойын «Қандай көлік жасырынды?» «Гараж құрастыру» роботатехника
		Мамыр	
33.	«Бірлік күні»	1-Мамыр бірлігі күні турал сурет арқылы мағлұмат беру. Балаларды татулыққа, достыққа, елін, жерін сүйе білуге үйрету. Басқа ұлт өкілдерімен сурет арқылы таныстырып олармен тату, достық қарым-қатынаста болуға тәрбиелеу.	«Суретті аяқта» арттерапия «Мерекелік жалауша» д/ойын «Түрлі-түсті гүлдер» би терапия
34.	«Жаз»	Жаз мезгілі туралы сурет арқылы түсіндіру. Табиғатқа деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу Табиғаттың өсімдігін, сұлулығын сезіне білуге тәрбиелеу.	«Көбелектерді тап» ойыны «Гүлзардағы гүлдер» ойыны «Қоян мен түлкі» ойыны
35-36	Диагностика		

Әдебиеттер тізімі:

1. Керімбекова Ж. Мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу қабілетінің тежелуі
Ұлағат. - 2007. - №5. Б.24-28
2. Құсайынов Д. Мектеп жасындағы балалармен жүргізілетін логопедиялық сабақта
қолданылатын әдістер. // Дефектология - 2009. - №2. - Б.10-13
3. Аяпова Т.Т. Семантика онтогенезі және тілдік белгілердің даму ерекшеліктері.
– Алматы, 2001.
- 4 Ерсарина Е.К., Айтжанова Р.К. Диагностика нарушений психофизического развития
у детей: Справочно-метод.руководство для специалистов ПМПК. – Алматы, 2010.
5. Пашков А.Г. Педагогические основы социальной реабилитации детей с
органиченными возможностями
6. Жанабергенова Г.Б. Задержка речевого развития у детей. //Тілашар. Логопед.
– 2010. – №2.
7. Н.И. Гуткина Н.И. Внимание .Новгород,1996
8. О.В. Лебедева «Организация и содержание специальной психологической помощи
детям с проблемами в развитии»
9. Мамайчук И.И., Ильина М.Н. «Помощь психолога ребенку с задержкой
психического развития»
10. Макарова Л.С. «Организация и коррекционно – развивающее обучение
дошкольников с ЗПР»